

- het sturen van mestverwerkingsinitiatieven in de richting van hoogwaardige mestverwerkingsproducten (stabiele producten met aangepaste nutriënten-inhoud en een hoog organisch stofgehalte);
- het zoeken naar alternatieve oplossingen voor nevenproducten of minderwaardige producten uit mestverwerking;
- het stimuleren van mestverwerkingsinitiatieven die een bijdrage leveren aan het energie(klimaat)probleem (leveren van groene stroom uit vergisting bv.);
- het maximaliseren van de recuperatie van energie, nutriënten en water met het oog op kringsluiting;
- het gericht onder controle houden van emissies bij mestverwerking;
- een aangepast beleid vooropstellen waarbij waardevolle producten uit mestverwerking kunnen bijdragen tot de wederopbouw van het organisch koolstofgehalte van de Vlaamse landbouwgronden.

Ook een goede marketingstrategie voor Vlaamse mestverwerkingsproducten, die de meerwaarde van deze hoogwaardige landbouwgrondstoffen benadrukt, zal hierbij van belang zijn.

8.10. Lokale leefkwaliteit

INTERNATIONAAL/EUROPEES BELEID

Europa is de laatste jaren actief geworden op het vlak van geluidsbeleid. De richtlijn Omgevingslawaai bepaalt voor een groot stuk de Vlaamse werking. Voor grote agglomeraties, belangrijke wegen, spoorlijnen en luchthavens moeten geluidskaarten worden opgemaakt. Deze kaarten dienen ook als basis voor geluidsplannen bij belangrijke knelpunten. Ook het beleid rond stiltegebieden wordt hierop afgestemd. Voor de luchthaven Brussels Airport dient bovendien rekening gehouden met de richtlijn 2002/30/EG, die de geluidgerelateerde exploitatie van luchthavens regelt.

LOPEND VLAAMS BELEID

Geluidskaarten zijn opgemaakt voor wegen, spoorwegen en luchthavens van de eerste fase en in voorbereiding voor de tweede fase en voor de agglomeraties Gent en Antwerpen (fase 1) en Brugge (fase 2). Deze kaarten worden aan de bevolking gecommuniceerd via het internet. Om de blootstelling aan lawaai te verminderen, werden actieplannen opgesteld. Deze actieplannen worden verder verfijnd op basis van de gegevens uit de kaarten.

Het geluidsbeleid rond Brussels Airport was beperkt omdat politieke akkoorden met het Brussels gewest uitbleven. Ondertussen is een werkgroep tussen de gewesten en de federale overheid opgericht. Het geluidsniveau rond Brussels Airport wordt continu opgevolgd. De geluidsimmissie is tijdens de vorige planperiode(n) gedaald o.a. door geluidsemisiebeperingen voor de vliegtuigen 's nachts (federaal geregeld). De geluidsbelasting rond Brussels Airport wordt verder teruggedrongen door een beperking van het aantal nachtelijke bewegingen via de milieuvergunning en door de progressieve invoering van nieuwe, uitgebreide exploitatiebeperingen (federaal). Voor de andere luchthavens in Vlaanderen wordt vooral via de milieuvergunning gewerkt, maar er werden ook geluidskaarten opgemaakt.

Ook het beleid rond stiltegebieden kreeg verder vorm met het ontwikkelen van het kwaliteitslabel Stiltegebied. Begin 2010 werd het eerste kwaliteitslabel uitgereikt voor een gebied in Tessenderlo, in september volgde een tweede voor een gebied in Bornem. Het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg formuleert beleidsaanbevelingen m.b.t. stilte en rust, in het bijzonder voor lawaaisporten (quads en paramotoren). Proefprojecten worden opgezet.

M.b.t. geurhinder lag de nadruk de voorbije jaren vooral op de onderbouwing van een beleidskader en op de ondersteuning van lokale overheden. Een visiedocument werd opgesteld. Op hoofdlijnen wordt hierin ingegaan op de beleidshiaten, recente realisaties, visie en potentiële maatregelen.

Op het vlak van lichthinder werd de voorbije planperiode vooral ingezet op sensibilisatie en het verder onderbouwen van het beleid.

Voor milieu en gezondheid werd voornamelijk de expertise verder uitgebouwd met projecten rond ademhalingsaandoeningen, astma en allergieën, kanker, hormoonontregeling, elektromagnetische velden, binnenmilieu en neurologische ontwikkelingsstoornissen en aandacht voor kwetsbare groepen. Ook werden humane biomonitoringonderzoeken opgestart en een medisch milieukundig netwerk opgericht. Een beleidsnota over het binnenmilieubeleid werd opgesteld i.s.m. beleidsdomein WVG.

Meer en meer wordt in internationaal verband gewaarschuwd voor de negatieve effecten van elektromagnetische velden. De uitspraak van het Grondwettelijk Hof van januari 2009 bevestigt de gewestelijke leefmilieubevoegdheid in deze materie. Recent werd op basis van de resultaten van een studie over de binnenhuisblootstelling van kinderen aan elektromagnetische velden een beleidsnota opgesteld.

AANDACHTSPUNTEN VOOR DE KOMENDE PLANPERIODE

In het geluidsbeleid ligt de nadruk op het uitvoeren van de Europese richtlijn Omgevingslawaai en de actieplannen in dat verband. Wat betreft weg- en spoorverkeerslawaai worden maatregelen ten aanzien van drie belangrijke elementen geconcretiseerd. Ten eerste moet het ontstaan van nieuwe knelpunten worden vermeden, onder meer met behulp van maatregelen uit het domein van de ruimtelijke ordening. Ten tweede moeten de prioritaire knelpunten m.b.t. weg- en spoorverkeerslawaai worden aangepakt. De Vlaamse overheid zal de “zwarte punten” (locaties met zeer hoge blootstellingen) detecteren en oplossingen (geluidschermen, stiller wegdek, snelheidsbeperking, ...) uitwerken. Hierbij vormt de stedelijke context een bijzonder aandachtspunt. Ten derde wordt ingezet op een daling van de globale geluidsblootstelling, onder meer door het Europese beleid ter beperking van het geluid aan de bron (maatregel met grootste kostenefficiëntie) ten volle te ondersteunen en door de meest stille transportmiddelen te promoten ten voordele van meer lawaaiërigere alternatieven.

De richtlijn Luchtkwaliteit vereist acties om de normen voor fijn stof en NO₂ te halen (zie thematekst Lucht). Aangezien knelpunten voor luchtkwaliteit en geluidshinder vaak overlappen, verdienen maatregelen die voor beide problemen een oplossing bieden de voorkeur (☞ 21).

Voor het omgevingslawaai rond de luchthaven Brussels Airport worden de voorgestelde acties van het actieplan nader uitgewerkt en geconcretiseerd. De focus ligt hierbij op de ontwikkeling en de invoering van een duidelijk referentiekader voor het bouwen en wonen in de luchthavenomgeving met een voorstel van aanpak ter vermindering van de geluidshinder in de meest belaste zones. In lijn met de federale beslissing van eind 2008

zal de geluidsemissie van individuele vliegbewegingen via de milieuvergunning verder beperkt worden. Het huidige plafond voor het toegestane aantal nachtbewegingen blijft gehandhaafd op 16.000 slots.

Het verdere beleid rond stiltegebieden spoort samen met de doelstellingen van de Europese richtlijn. Nieuw is de ontwikkeling van een visie en beleid rond stille zones in de stad.

Voor lichthinder wordt een beleidsvisie opgesteld, waarbij het ontwikkelen van milieu-kwaliteitsnormen een aandachtspunt is. De bestaande sensibilisatie en ondersteuning van het lokale beleid worden hierin mee bekeken. Voor geurhinder ligt de nadruk op de realisatie van elementen uit het recente visiedocument, waaronder de invoering van geurkwaliteitsnormen in de milieuregelgeving.

Er wordt een beleid uitgewerkt om gehoorschade en geluidsoverlast door muziek te beperken. In samenspraak met de gezondheidssector, wetenschappers, lokale overheden en mensen uit de sector wordt het probleem eerst in kaart gebracht.

Voor milieu en gezondheid zal ingezet worden op een beleidsmatige vertaling van het geleverde studiewerk en de humane biomonitoring. De Vlaamse overheid neemt maatregelen om de kwaliteit van het binnenhuismilieu te verbeteren (☞ 37). Ademhalings-aandoeningen worden gekoppeld met de aanpak rond luchtkwaliteit. In het kader van het risicobeleid wordt een beleidsnota opgesteld die een kader creëert voor het omgaan met (onzekere) risico's op het vlak van milieu en gezondheid (☞ 38). Hierin worden concrete acties voorgesteld.

In de planperiode wordt de aandacht ook gericht op een meer geïntegreerde benadering van de leefomgeving, ook ten behoeve van lokale beleidsmakers (☞ 9). Het beschikbaar stellen van een leef- en omgevingskwaliteitsindex en van een ruimtelijk overzicht d.m.v. milieubelastings- en risicokaarten voor Vlaanderen laat beleidsmakers toe hun beleid af te stemmen op de specifieke milieuproblematiek in bepaalde gebieden.

